

Brabant Wonen
T.a.v. H. van Erp
Postbus 1703
5200 BT 's-Hertogenbosch

Belfeld, 7 oktober 2019

Vleermuizenonderzoek Boschveld te Den Bosch

Door: ir. Coco de Koning en ir. Hans Hovens
In opdracht van: Brabant Wonen

Inleiding

Brabant Wonen wil de flats nabij de Oude Vlijmenseweg (Boschveld) vervangen door nieuwbouw. Het gaat om de flatgebouwen aan de Röntgenstraat, Lorentzstraat, Ampèrestraat, Voltastraat en Copernicuslaan (zie figuur 1). De gebouwen worden gefaseerd gesloopt, van oost naar west. De eerste twee (meest oostelijke) flatgebouwen worden in oktober 2020 gesloopt.

Om daarbij rekening te kunnen houden met beschermde natuurwaarden heeft Faunaconsult een flora- en fauna-inspectie¹ uitgevoerd, waaruit bleek dat er verblijven van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger aanwezig konden zijn. Dit rapport geeft de bevindingen van het aanvullend vleermuizenonderzoek weer bij de twee meest oostelijke flatgebouwen (zie figuur 1).

Figuur 1. Het onderzochte gebied (rood omlijnd). Bron: OpenStreetMap.

¹ J.P.M. Hovens, P.J.C.A. Op het Veld en C. de Koning. 2019. Flora- en fauna-inspectie voor sloop van de flats aan de Oude Vlijmenseweg (Boschveld) te Den Bosch. In opdracht van Brabant Wonen. Faunaconsult, Belfeld.

Werkwijze

Het voorkomen van vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied is onderzocht met behulp van een heterodyne vleermuisdetector (Petterson D100). Hierbij werden de duur van het onderzoek, het startmoment en het aantal onderzoeksronden bepaald aan de hand van het vleermuisprotocol², waarbij werd aangenomen dat er mogelijk verblijven van de gewone dwergvleermuis, laatvlieger of ruige dwergvleermuis aanwezig waren. Van lastig te determineren soorten zijn met behulp van een time-expansion detector/recorder (Petterson D240x en Tranquility 3) geluidsopnamen gemaakt, waarvan vervolgens het sonogram is geanalyseerd. Tabel 1 geeft de onderzoeksgegevens tijdens het vleermuizenonderzoek weer.

Tabel 1. Onderzoeksgegevens vleermuizenonderzoek.

Datum	Waarnemers	Min. Temp.	Weersomstandigheden
24 mei 2019 avond	T. Rijkers	14 °C	Droog, onbewolkt, wind zeer zwak (1 Bft)
28 mei 2019 avond	T. Rijkers	13 °C	Droog, onbewolkt, wind zeer zwak (1 Bft)
1 juli 2019 avond	T. Rijkers	18 °C	Droog, half bewolkt, windstil (0 Bft)
2 juli 2019 avond	T. Rijkers	18 °C	Droog, halfbewolkt, wind zeer zwak (1 Bft)
14 augustus 2019 Midnacht plus ochtend	T. Rijkers	13 °C	Droog, bewolkt, wind zeer zwak (1 Bft)
19 augustus 2019 ochtend	T. Rijkers	13 °C	Droog, onbewolkt, wind zwak (2 Bft)
29 augustus 2019 ochtend	T. Rijkers	18 °C	Droog, bewolkt, wind zwak (2 Bft)
1 september 2019 Midnacht plus ochtend	T. Rijkers	19 °C	Droog, onbewolkt, wind zwak (2 Bft)
8 september 2019 avond	T. Rijkers	14 °C	Droog, onbewolkt, windstil (0 Bft)
22 september 2019 avond	T. Rijkers	18 °C	Droog, bewolkt, wind vrij matig (3 Bft), na 22.30uur lichte regen

² Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus en Zoogdiervereniging. 2017. Vleermuisprotocol 2017, maart 2017. www.netwerkgroenebureaus.nl en www.zoogdiervereniging.nl.

Resultaten

24 mei

- 3 Gewone dwergvleermuizen foeragerend aan voorzijde gebouw Voltastraat.

28 mei

- 1 Gewone dwergvleermuis foeragerend aan achterzijde gebouw Copernicuslaan.

01 juli

- 1 Gewone dwergvleermuis meerdere malen zien aantikken aan onderzijde raam 3^e raam van onderen Voltastraat, naast trappen entree, echter niet zien invliegen (**Foto 1**).
- 2 Gewone dwergvleermuizen foeragerend, resp. 1 aan achterzijde en 1 aan voorzijde gebouw Voltastraat.

Foto 1. Een gewone dwergvleermuis meerdere malen aantikkend onderzijde raam gebouw Voltastraat, niet zien invliegen, 01 juli 2019.

2 juli

- 4 Gewone dwergvleermuizen foeragerend, resp.3 aan achterzijde en 1 aan voorzijde gebouw Copernicuslaan.

14 augustus

- Enkele gewone dwergvleermuizen passerend e/o foeragerend

19 augustus

- Eén invliegende gewone dwergvleermuis aan voorzijde gebouw Voltastraat (**Foto 2A/B**).

Foto 2A en B. Overzicht en detail van locatie invlieger gewone dwergvleermuis aan voorzijde gebouw Voltastraat, 19 augustus 2019.

- Buiten het plangebied 1 gewone dwergvleermuis met werfroep passerend.

29 augustus

- 1 Gewone dwergvleermuis meer dan 10 min zwermend bij bovenste verdieping van hoek zijgevel en voorgevel aan westkant van het gebouw Copernicuslaan; niet zien invliegen!
- Buiten het plangebied: aan overzijde plangebied aan de Marconistraat nr 2 (is aan zijgevel) 1 à 2 gewone dwergvleermuizen met werfroep langdurig waargenomen (> 15 min). Tevens 1 overvliegende laatvlieger.

1 september

- Op 2 locaties, aan beide westzijgevels van de gebouwen, véél activiteit van gewone dwergvleermuizen (1 of meerdere individuen) met werfroepen, langdurig waargenomen (> 30 min) (**Foto 3**).
- Aan beide oostzijgevels ook werfroepen van gewone dwergvleermuis waargenomen echter kortdurend en niet continu.
- 1 Gewone dwergvleermuis foeragerend aan achterzijde gebouw Voltastraat.
- Meerdere (> 5) gewone dwergvleermuizen passerend waargenomen.

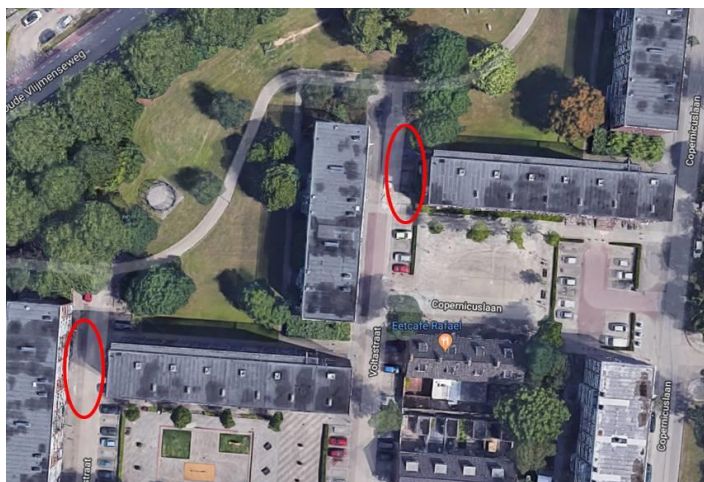

Foto 3. Locaties, westzijgevel van beide gebouwen, met veel activiteit van gewone dwergvleermuis met werfroep, 1 september 2019.

8 september

- 1 Gewone dwergvleermuis met werfroep langdurig (ca. 25 min) waargenomen aan voorzijde van het gebouw Voltastraat.
- Enkele gewone dwergvleermuizen passerend waargenomen, waarvan 1 met werfroep.

22 september

- 1 Gewone dwergvleermuis met werfroep aan oostkant van achterzijde gebouw Copernicuslaan; werfroep langdurig waargenomen (> 30 min) echter niet continu. (**Foto 4**).
- 1 gewone dwergvleermuis foeragerend aan achterzijde gebouw Copernicuslaan boven grasveld (langdurig).

Foto 4. Copernicuslaan, locatie van werfroep gewone dwergvleermuis langdurig waargenomen maar niet continu, 22 september 2019.

Conclusies

In totaal zijn er 2 zomerverblijven van de gewone dwergvleermuis gevonden (zie tabel 2). Paarverblijven zijn niet in het plangebied waargenomen.

Tabel 2. Zomerverblijven gewone dwergvleermuis binnen het plangebied.

Straat + huisnummer	Vleermuisverblijf
Voltastraat (blok met huisnummer 41)	zomerverblijf 1 gewone dwergvleermuis (aan onderzijde raam, 3 ^e raam van onderen, links van trappenhuis, voorzijde gebouw; zie foto 1)
Voltastraat (blok met huisnummer 41)	zomerverblijf 1 gewone dwergvleermuis (1 invliegende gewone dwergvleermuis naast regenpijp op balkon, 4 ^e verdieping, 3 ^e balkon van links, voorzijde gebouw; zie foto 2A en B)